

Advies Zorginstituut Nederland in een geschil over de uitvoering van de zorgverzekering

De Stichting Klachten en Geschillen Zorgverzekeringen (SKGZ) heeft op 4 mei 2020 aan Zorginstituut Nederland (het Zorginstituut) advies gevraagd als bedoeld in artikel 114, derde lid, van de Zorgverzekeringswet (Zvw). Verzoeker en verweerder hebben een geschil over de vergoeding van radiofrequente denervatie bij lumbaal radiculair syndroom.

Bij de adviesaanvraag heeft de SKGZ een kopie van het dossier gestuurd. Het Zorginstituut brengt een voorlopig advies uit, dat nog aangepast kan worden als uit het verslag van de hoorzitting en/of aanvullende stukken nieuwe feiten of omstandigheden naar voren komen.

In artikel 6 van de tussen partijen overeengekomen zorgverzekering is de aanspraak op medisch-specialistische zorg omschreven. Dit komt overeen met de Zvw.

Vooraf merkt het Zorginstituut nog op dat zijn adviestaak beperkt is tot de vraag of verzoeker aanspraak heeft op een verstrekking of een vergoeding op grond van de basisverzekering. Dit betekent dat het Zorginstituut twee vragen beantwoordt. Namelijk, of de zorg in geschil onderdeel is van het basispakket en vervolgens of verzoeker op deze zorg is aangewezen. Dit laatste is een medische beoordeling. Het Zorginstituut baseert het advies op de beschikbare informatie in het toegezonden dossier.

Het advies van het Zorginstituut kan geen betrekking hebben op een beslissing van verweerder op basis van de aanvullende verzekering of coulance.

Situatie van verzoeker

Verzoeker heeft in augustus 2019 volgens huisarts sinds één maand last van rugklachten. De pijn is inmiddels redelijk onder controle met medicatie (paracetamol, diclofenac, tramadol en amytriptylline voor de nacht). Behalve pijn heeft verzoeker ook tintelingen en doof gevoel in zijn linkerbeen en soms (kortdurend) krachtsverlies. De huisarts heeft de diagnose verdenking radiculair syndroom L2-3 Li gesteld. Gezien geleidelijke verbetering van het klinisch beeld heeft de huisarts verzoeker niet verwezen naar een neuroloog.

Omdat verzoeker werkt als ZZP-er acht hij een snelle behandeling noodzakelijk. De huisarts heeft alsnog aangeboden om verzoeker te verwijzen naar een neuroloog voor mede-analyse en behandeling. In Nederland kan verzoeker pas na een maand terecht voor een consult. Daarom wil hij zich graag in Oefa, Rusland laten behandelen. Verzoeker is op 23 en 24 augustus 2019 in Oefa behandeld. Er is een CT-scan en MRI uitgevoerd, waarna als behandeling een radiofrequente denervatie is uitgevoerd op twee niveaus. De kosten van deze ingreep plus de kosten van de reis en het verblijf (totaal € 1.994,30) heeft verzoeker bij verweerder gedeclareerd,

Verweerder heeft de aanvraag tot vergoeding van de gemaakte kosten afgewezen. Verweerder voert hierbij aan dat de behandeling niet voldoet aan de stand van de wetenschap en praktijk.

Juridisch kader

Op grond van artikel 2.4, lid 1, van het Besluit zorgverzekering (Bzv) omvat geneeskundige zorg, zorg zoals onder meer medisch specialisten die plegen te bieden. Verder geldt dat de zorg moet voldoen aan 'de stand van de wetenschap en praktijk'.¹ Het criterium bepaalt of een specifieke behandeling behoort tot het verzekerde pakket. Nadat is vastgesteld dat een behandeling als een verzekerde prestatie is aan te merken, dient te worden vastgesteld of een individuele verzekerde naar inhoud en omvang redelijkerwijs is aangewezen op de prestatie.²

Beoordeling

De informatie in het dossier is medisch en juridisch beoordeeld.

Radiofrequente denervatie

Het geschil betreft de vergoeding van radiofrequente denervatie bij lumbaal radiculair syndroom (LRS). In de voorliggende informatie wordt als behandeling steeds radiofrequente denervatie genoemd. Er wordt daarom ervan vanuit gegaan dat dit de geboden behandeling is, en niet een pulserende radiofrequentie behandeling.

Radiofrequente denervatie wordt niet aanbevolen bij LRS in de richtlijnen van de Nederlandse Vereniging voor Anesthesiologie (NVA).³ In het verleden hebben Nederlandse anesthesiologen de behandeling wel toegepast. De behandeling valt daarom niet (meer) onder zorg zoals Nederlandse anesthesiologen of pijnspecialisten (medisch specialisten) plegen te bieden. Daarbij is er volgens de richtlijn 'moderate evidence' dat radiofrequente behandeling niet moet worden toegepast bij LRS. De behandeling is daarom niet conform stand van wetenschap en praktijk.

Reis- en verblijfskosten

Ingevolge artikel 2.14 van het Bzv, kunnen de kosten van vervoer in bepaalde gevallen voor vergoeding in aanmerking komen ten laste van de basisverzekering. In geval van verzoeker is hiervan geen sprake.

Op grond van artikel 1, onderdeel b, j° artikel 2.12 van het Bzv, heeft een verzekerde (voor zover hier van toepassing) recht op medisch noodzakelijk verblijf van 24 uur of langer in verband met medisch specialistische zorg. In geval van verzoeker is hiervan geen sprake nu radiofrequente denervatie bij LRS geen zorg is zoals medisch specialisten plegen te bieden.

Conclusie

Radiofrequente denervatie bij LRS is geen zorg zoals medisch specialisten plegen te bieden en voldoet niet aan de stand van de wetenschap en praktijk. De behandeling komt daarom niet voor vergoeding in aanmerking ten laste van de basisverzekering. Ook de reis- en verblijfskosten komen niet voor vergoeding in aanmerking ten laste van de basisverzekering.

¹ Art. 2.1 lid 2 Bzv

² Art. 2.1 lid 3 Bzv

Nederlandse Vereniging voor Anesthesiologie (NVA). Evidence based interventional pain practice: according to clinical diagnoses (2019): Radiofrequency treatment adjacent to the lumbar ganglion spinale (dorsal root ganglion (DRG)) should not be used for the management of lumbosacral radicular pain (pag. 359). Geraadpleegd op 17-07-2020 via:

Het advies

Het Zorginstituut adviseert op basis van de beschikbare informatie in het dossier het volgende:

Verzoeker kan geen aanspraak maken op vergoeding van radiofrequente denervatie bij LRS en reis- en verblijfskosten ten laste van de basisverzekering.